

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19

Factors Predicting Domestic Violence of Adolescents during Covid-19 Pandemic

วิภารัตน์ สุวรรณไวพัฒนะ¹ จีรนุช สมโชค ไวท์^{1*}

Wiparat Suwanwaiphatthana¹ Jeranut Somchock White^{1*}

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา คณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก^{1*}
Boromarajonani College of Nursing, Nakhonratchasima, Faculty of Nursing, Praboromarajchanok
Institute^{1*}

(Received: April 27, 2023; Revised: October 22, 2023; Accepted: October 22, 2023)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรุนแรงของครอบครัววัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19 และปัจจัยที่มีผลต่อความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 อายุระหว่าง 13-18 ปี ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 130 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบบสอบถามออนไลน์ ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (CVI) เท่ากับ .98 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคของแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อความรุนแรงในครอบครัวในสถานการณ์โควิด-19 เท่ากับ .71 และแบบสอบถามรูปแบบความรุนแรงในครอบครัวเท่ากับ .70 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และสถิติถดถอยพหุ ผลการวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างมีการรายงานการใช้ความรุนแรงในครอบครัวภาพรวมอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($M=1.72$, $SD=0.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีการใช้ความรุนแรงด้านจิตใจมากที่สุด ($M=2.55$, $SD=1.05$)

2. ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัวมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19 ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.695$, $p\text{-value} < .01$) ด้านสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.212$, $p\text{-value} < .01$) โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรุนแรงในครอบครัว ได้แก่ การทำหน้าที่ของครอบครัว ($Beta = -.695$) โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 47.80 ($adj.R^2 = .478$, $p\text{-value} < .001$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

บุคลากรทางสุขภาพที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กวัยรุ่นและครอบครัวควรเฝ้าระวังเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงในครอบครัวและมีการประเมินการทำหน้าที่ของครอบครัวก่อนออกแบบการป้องกัน หรือลดความรุนแรงในครอบครัวของเด็กวัยรุ่น โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวและสภาพแวดล้อมไม่ดี

คำสำคัญ: สถานการณ์โควิด-19, ความรุนแรงในครอบครัว, วัยรุ่น

*ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding email: wiparat@knc.ac.th เบอร์โทรศัพท์ 095-0627447)

Abstract

This descriptive research aimed to study the risk and predictive factors of domestic violence in adolescents during the COVID-19. The sample group were 130 high-school students, aged 13-18 years old, studying at a school in Nakhon Ratchasima Province. Data were collected by two online questionnaires: one was titled Factors affecting domestic violence during Covid-19 (Cronbach's alpha coefficient = .71), and the other was called Domestic violence pattern questionnaire (Cronbach's alpha coefficient = .70). Both were validated by a qualified content reviewer (CVI), yielding a score of .98. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient and Multiple regression.

1. The results showed that the sample group had an average age of 15.10 years. Their parents were government officials/employees. Status of parents was living together. Most of the students lived with their parents and siblings. The sample group reported an overall domestic violence at the lowest level ($M=1.72$, $SD=0.58$). Considering each aspect, it was found that psychological violence was at the highest level ($M=2.55$, $SD=1.05$).

2. This research showed that the family functioning factor had a statistically significant negative correlation with domestic violence among adolescents in the Covid-19 situation ($r = -.695$, $p\text{-value} < .01$). The environment had a statistically significant negative relationship at a low level ($r = -.212$, $p\text{-value} < .01$). Factors affecting domestic violence among adolescents during covid-19 pandemic was family functioning (Beta = $-.695$). This factor could significantly explain 47.80 % of variance ($adj.R^2 = .478$, $p\text{-value} < .001$).

Health care workers should involve in the care of adolescents and their families. Family violence should be monitored. In addition, family functioning should be assessed before designing protection or reducing domestic violence among adolescents especially adolescents who have a difficult family relationship and environment.

Keywords: COVID-19, Domestic Violence, Teenagers, Adolescents

บทนำ

การระบาดของโรคโควิด-19 จากเชื้อไวรัส SARS-CoV-2 เกิดขึ้นครั้งแรกเมื่อธันวาคม 2562 ที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีนและได้เพิ่มระดับความรุนแรงและขยายเป็นวงกว้างทั่วโลกอย่างรวดเร็ว (pandemic) มีผู้เจ็บป่วยและเสียชีวิตจำนวนมากรวมถึงประเทศไทย (Department of Disease Control: Division of Communicable Diseases, 2023) โดยสถิติจากศูนย์ข้อมูลโควิด-19 ประจำวันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2564 ประเทศไทยมียอดผู้ป่วยสะสม 374,523 คน ยอดหายป่วยสะสม 256,484 และเสียชีวิตถึง 101 คน (Department of Health, 2021) ซึ่งการระบาดครั้งนี้ส่งผลกระทบต่อทางเศรษฐกิจและสังคมเป็นอย่างมาก เนื่องจากมาตรการ “อยู่บ้านหยุดเชื้อเพื่อชาติ” ทำให้ไม่สามารถประกอบอาชีพได้อย่างปกติ ผู้ประกอบอาชีพอิสระหรือเกษตรกรมีรายได้ลดลง และจากการปิดสถานศึกษาทำให้ต้องมีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ส่งผลให้ครอบครัวที่มีเด็กเล็กหรือวัยรุ่นกังวลเกี่ยวกับการดูแลเอาใจใส่เด็ก เครียดจากพิษเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ในครอบครัวจึงแย่ลง ซึ่งส่งเสริมให้เกิดการใช้ความรุนแรงในครอบครัวแก่เด็กและวัยรุ่นได้ ดังที่คณะกรรมการต่อต้านความรุนแรง ในครอบครัวของอังกฤษและเวลส์ ระบุว่า เดือนมีนาคม 2563 ที่ผ่านมา ในสหราชอาณาจักร มีการโทรศัพท์ขอความช่วยเหลือเกี่ยวกับปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 65 เช่นเดียวกับเมือง ๆ หนึ่งในมณฑลหุบเปย์ ประเทศจีน ซึ่งมีรายงานว่าตำรวจได้รับเรื่องร้องเรียน

ที่เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว เพิ่มขึ้น 3 เท่าเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปีที่แล้ว ซึ่งร้อยละ 90 ของความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดขึ้นนั้นเชื่อมโยงกับสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด 19 (Office of the National Human Rights Commission of Thailand, 2020) ขณะที่ประเทศไทย มีสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัวเกิดขึ้นระหว่างการแพร่ระบาดของโควิด-19 จำนวน 154 รายในเดือนมีนาคม 2563 ซึ่งเพิ่มขึ้นจากเดือนกุมภาพันธ์ 2563 ที่มี จำนวน 144 ราย และเมื่อเทียบกับสถิติ เดือนมีนาคม 2562 มีจำนวน 140 ราย (Office of the National Human Rights Commission of Thailand, 2020)

ครอบครัวเป็นสถาบันแรกที่ย่ำทอดค่านิยม ความเชื่อทัศนคติ วิธีประเพณีปฏิบัติและเป็นสถาบันสำคัญในการพัฒนาคนและประเทศชาติให้เจริญมั่นคงอย่างยั่งยืน หากแต่ในสังคมไทยยังพบปัญหาความรุนแรงในครอบครัวซึ่งเป็นการกระทำที่ประสงค์ให้เกิดอันตรายแก่ร่างกาย จิตใจ การล่วงละเมิดทางเพศ รวมถึงการไม่ใส่ใจดูแลระหว่างบุคคลในครอบครัว ไม่ว่าจะเป็นคู่สมรส บุตร บุตรบุญธรรม ญาติ รวมทั้งบุคคลใด ๆ ที่ต้องพึ่งพาอาศัยและอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน (Royal Thai Government Gazette, 2007; Child Welfare Information Gateway, 2013) จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่มีการกระทำความรุนแรงทางจิตใจ ทางร่างกาย และทางเพศ ตามลำดับ (Ministry of Social Development and Human Security, 2013) Office of the Permanent Secretary for Ministry of Social Development and Human Security (2015) กล่าวถึงความรุนแรงในครอบครัวว่า หมายถึง การทำร้ายร่างกาย จิตใจ รวมถึงการละเลย ทอดทิ้งในการอุปการะเลี้ยงดูบุตรและการล่วงละเมิดทางเพศต่อสมาชิกในครอบครัว จำแนกตามลักษณะของผลที่เกิดต่อผู้ถูกกระทำได้ 4 รูปแบบ คือ 1) ความรุนแรงทางร่างกาย เช่น การทุบตีบุตร การล่อลวงและกักขัง เป็นต้น 2) ความรุนแรงทางจิตใจ เช่น การดูต่ำด้วยคำหยาบคาย การพูดเหน็บแนมและการดูถูก เป็นต้น 3) ความรุนแรงทางเพศ เช่น การพูดคำลามก การอวดอวัยวะเพศและการข่มขืน เป็นต้น และ 4) ความรุนแรงที่ก่อให้เกิดความสูญเสีย การละเลยและทอดทิ้ง เช่น การถูกทอดทิ้งจากปัญหาการหย่าร้าง ทำให้เด็กต้องอยู่กับปู่ ย่า ตา ยาย หรือเด็กบางคนไม่ยอมไปอยู่บ้านญาติทำให้ต้องอาศัยในบ้านตนเองตามลำพัง เป็นต้น

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19 ประกอบด้วย 1) ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ เศรษฐกิจที่ตกต่ำจากสถานการณ์โควิด-19 ทำให้เกิดการว่างงาน ขาดรายได้ รายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในครอบครัว อาจทำให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว 2) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ชุมชนที่แออัด เพื่อนบ้านมีการดื่มสุราและใช้สารเสพติดมีโอกาสใช้ความรุนแรงมากกว่าชุมชนที่สภาพแวดล้อมดี 3) ปัจจัยด้านหน้าที่ของครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว ลักษณะการเลี้ยงดูบุตรและลักษณะของครอบครัว ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว หากการทำหน้าที่ของครอบครัวบกพร่องอาจก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวได้ และ 4) ปัจจัยด้านค่านิยม ซึ่งเกี่ยวกับความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย นำไปสู่ความขัดแย้งที่จะนำมาซึ่งความรุนแรงในครอบครัวได้เช่นเดียวกัน (Wacharasin, Sriprasan, Chivanon, & Khamngoen, 2020; Doungsuwan, Kaewkabthong, Thankan, Saesa, & Jehtae, 2022)

ด้วยเหตุนี้ปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัวมีผลกระทบต่อความผาสุกของสมาชิกในครอบครัวอย่างมาก โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นที่ถูกกระทำหรือได้รับผลกระทบจากความรุนแรงในครอบครัวในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ไม่ว่าจะเป็นสภาพแวดล้อมหรือคนในชุมชนที่ไม่เอื้อต่อการเรียนออนไลน์ สถานการณ์ที่บิดามารดาต้องเผชิญกับความเครียดเนื่องจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ อาจทำให้เกิดการทะเลาะวิวาทจนนำไปสู่ปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งอาจส่งผลให้วัยรุ่นเกิดปัญหาทางด้านอารมณ์ตามมา เช่นเป็นคนเก็บกด มีความสับสนทางด้านอารมณ์ มีความกังวลใจ ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ยาก ขอบเก็บตัว โดยวัยรุ่นที่ครอบครัวมีการใช้ความรุนแรงอย่างต่อเนื่องจะส่งผลกระทบต่อรับรู้ และทัศนคติต่อการใช้ความรุนแรงว่าเป็นพฤติกรรมปกติธรรมดาในสังคม เมื่อวัยรุ่นเริ่มเข้าสู่วัยผู้ใหญ่จะเริ่มมีพฤติกรรมก้าวร้าวและใช้ความรุนแรงชัดเจนขึ้น และวัยรุ่นเหล่านี้มีโอกาสสูงที่จะใช้ความรุนแรงในครอบครัวต่อไป (Wacharasin, Sriprasan, Chivanon, & Khamngoen, 2020)

จากความเป็นมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า วัยรุ่นเป็นช่วงที่สำคัญ ความราบรื่นของชีวิตขึ้นอยู่กับการดำเนินชีวิตของระยะวัยรุ่น คณะผู้วิจัยจึงศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่น

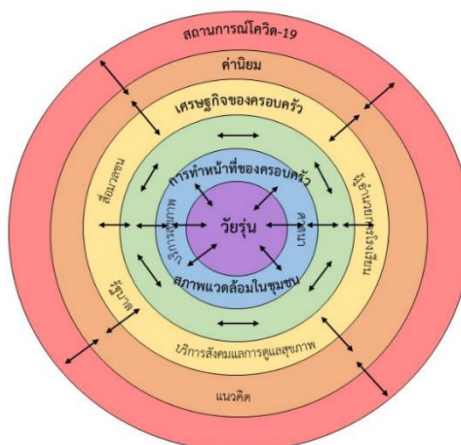
ในสถานการณ์โควิด-19 เพื่อหาแนวทางป้องกันความรุนแรงที่จะเกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มต้น อีกทั้งยังช่วยให้พยาบาลหรือบุคลากรทางสุขภาพสามารถออกแบบการดูแลที่เหมาะสมในการป้องกันความรุนแรงในครอบครัวต่อไป

วัตถุประสงค์วิจัย

1. เพื่อศึกษาความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ทฤษฎีระบบชีวนิเวศวิทยาของการพัฒนามนุษย์ (Bioecological Model of Human Development) ของ Bronfenbrenner (2005) อธิบายว่า การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นศูนย์กลางของระบบ กับบริบทแวดล้อมรอบตัวมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพัฒนาของบุคคลได้ตลอดเวลา ภายใต้สภาพแวดล้อมรอบตัว ประกอบด้วย ‘บุคคล’ ที่ถูกวางให้เป็นศูนย์กลางของระบบ และ ‘บริบทแวดล้อม’ คือ สิ่งแวดล้อมที่อยู่ล้อมรอบบุคคล แบ่งออกเป็น ระบบเล็ก (Micro-system), ระบบกลาง (Meso-system), ระบบภายนอก (Exo-system) ระบบใหญ่ (Macro-system) และระบบนิเวศ (Chronosystem) คณะผู้วิจัยจะเปรียบบุคคลที่ถูกวางให้เป็นศูนย์กลางของระบบ คือ วัยรุ่น และบริบทแวดล้อม คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรุนแรงในครอบครัวของบุคคล 4 ด้าน ได้แก่ การทำหน้าที่ของครอบครัว, สภาพแวดล้อม, ค่านิยม, เศรษฐกิจของครอบครัว ซึ่งสถานการณ์โควิด-19 ที่เกิดขึ้นแล้วมากระทบกับทุกระบบ จึงส่งผลต่อวัยรุ่นซึ่งเป็นศูนย์กลางของระบบ จากแนวคิดข้างต้นเขียนเป็นกรอบแนวคิด ดังภาพ ที่ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยในรูปแบบทฤษฎีชีวนิเวศวิทยาของการพัฒนามนุษย์ (Bioecological Model of Human Development) (Bronfenbrenner, 2005)

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 อายุระหว่าง 13-18 ปี โรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา จำนวนทั้งสิ้น 4,368 ราย กำหนดเกณฑ์การคัดเลือก (Inclusion criteria) คือ 1) เป็นนักเรียนหญิง 2) อยู่ในระบบการศึกษาภาคปกติของโรงเรียน 3) สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทย 4) สมัครใจและยินดียอมรับเข้าร่วมในการวิจัย 5) มี smart phone คอมพิวเตอร์ หรือโน้ตบุ๊ก และ 6) มีอินเทอร์เน็ต หรือ Wi-Fi สำหรับเกณฑ์การคัดออก (Exclusion criteria) คือ ไม่สามารถเข้าร่วมเก็บข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ตามที่นัดหมาย

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 อายุระหว่าง 13-18 ปี ของโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการวิเคราะห์อำนาจการทดสอบ (Power analysis) สำหรับการเลือกใช้ Test family เลือก F-test, Statistical test เลือก Linear multiple regression: fix model, R^2 deviation from zero

กำหนดค่าอิทธิพลขนาดกลาง (Effect size) = 0.15 (Cohen, 1988) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ (α) ที่ .05 และอำนาจทดสอบ (Power analysis) .95 (Sanitlou, Sartphet, & Napharrak, 2019) ตัวแปรอิสระ (Number of Predictors) 4 ตัวแปร ทำการคำนวณด้วยโปรแกรมสำเร็จ G*Power ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 115 ราย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 10 เพื่อป้องกันความผิดพลาดในการเก็บรวบรวมข้อมูล และกลุ่มตัวอย่างยุติการเข้าร่วมการวิจัย จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา 130 ราย (Polit & Beck, 2004) ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้น (Stratified Random Sampling) โดยคำนวณสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนประชากรในแต่ละระดับชั้น ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 โดยวิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างมีสัดส่วน (Proportional Stratified random sampling) จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้วิธีจับฉลาก (Lottery) เพื่อเลือกห้องเรียนในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ออกมาชั้นละ 1 ห้องเรียน จาก 6 ชั้นเรียน โดยได้มาทั้งหมด 6 ห้องเรียน หลังจากนั้นสุ่มรายชื่อกลุ่มตัวอย่างจากรายชื่อนักเรียนในชั้นเรียน ด้วยสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากไม่คืนที่ (Sampling without Replacement) จำนวน 130 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน จำนวน 10 ข้อ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว/เดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว สถานภาพของบิดามารดา บุคคลที่พักอาศัยอยู่ด้วยในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ที่กำลังระบาด การดื่มสุราหรือใช้สารเสพติดในครอบครัวและโรคประจำตัวของคนในครอบครัว

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวในสถานการณ์โควิด-19 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 21 ข้อ คำถามเชิงบวก (เชิงนิมาน) 10 ข้อ คำถามเชิงลบ (เชิงนิเสธ) 11 ข้อ จะพิจารณาจากคะแนนของคำตอบ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ จากเห็นด้วยมากที่สุด ให้ 5 คะแนน ถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด ให้ 1 คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามรูปแบบความรุนแรงในครอบครัว โดยให้เลือกตอบ 5 ระดับ ประกอบด้วยข้อคำถาม 15 ข้อ เป็นคำถามเชิงนิเสธทั้งหมด จะพิจารณาจากคะแนนของคำตอบ โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ จากเหตุการณ์เกิดขึ้นเป็นประจำ ให้ 5 คะแนน ถึง ไม่เคยมีเหตุการณ์เกิดขึ้น ให้ 1 คะแนน

ทั้งนี้ข้อมูลในส่วนที่ 2 และ 3 มีการแบ่งระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับดังนี้ (Best, 1977)

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายความว่าเห็นด้วยน้อยที่สุด / เหตุการณ์ไม่เกิดขึ้นเลย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายความว่าเห็นด้วยน้อย / เหตุการณ์เกิดขึ้นน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายความว่าเห็นด้วยปานกลาง / เหตุการณ์เกิดขึ้นปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายความว่าเห็นด้วยมาก / เหตุการณ์เกิดขึ้นมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายความว่าเห็นด้วยมากที่สุด / เหตุการณ์เกิดขึ้นมากที่สุด

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้วยการให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านความรุนแรงในครอบครัวเด็กและมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบโดยวิธีหาค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index) พบว่าได้ค่าความตรงของเนื้อหาทั้งฉบับเท่ากับ .98 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน และตรวจสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค พบว่าแบบสอบถามปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19 มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .71 และแบบสอบถามรูปแบบความรุนแรงในครอบครัวมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .70

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

1. หลังจากโครงการวิจัยได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ผู้วิจัยขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนครราชสีมา ในการเก็บข้อมูลวิจัย เมื่อผู้วิจัยได้รับหนังสือขออนุญาตแล้วเข้าพบครูประจำชั้นและเข้ากลุ่มไลน์ของห้องเรียน
2. นัดหมายกลุ่มตัวอย่างผ่านระบบออนไลน์ ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ ขั้นตอนของการทำวิจัย และพิทักษ์สิทธิ์แก่กลุ่มตัวอย่าง โดยการอธิบายว่า ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามออนไลน์จะถูกปิดเป็นความลับและนำเสนอผลในภาพรวมเพื่อประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น กลุ่มตัวอย่างสามารถปฏิเสธการเข้าร่วมหรือถอนตัวจากการวิจัยได้ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อขอความร่วมมือและยินยอมในการพิทักษ์สิทธิ์การเข้าร่วมการวิจัย
3. กรณีที่นักเรียนไม่สะดวกตอบแบบสอบถามทันที ผู้วิจัยได้ให้เวลา 2 วัน ในการทำแบบสอบถามออนไลน์ครั้งนี้
4. ผู้วิจัยเก็บข้อมูล โดยการตอบแบบสอบถามออนไลน์ของนักเรียนที่สมัครใจ ได้แบบสอบถามกลับครบทั้งหมด 130 ชุด ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพผู้ปกครอง รายได้ของครอบครัว/เดือน จำนวนสมาชิกในครอบครัว สถานภาพของบิดามารดา บุคคลที่พักอาศัยอยู่ด้วยในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ที่วิเคราะห์โดยใช้สถิติด้วยสถิติพรรณนาเพื่อหาจำนวน ร้อยละ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรุนแรงในครอบครัวในสถานการณ์โควิด-19 และรูปแบบความรุนแรงในครอบครัว วิเคราะห์โดยใช้สถิติด้วยสถิติพรรณนาเพื่อหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความรุนแรงในครอบครัวในสถานการณ์โควิด-19 ด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อม ด้านค่านิยม ด้านเศรษฐกิจ กับความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19 โดยใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19 โดยใช้สถิติถดถอยพหุ (Multiple Regression) นำเข้าตัวแปรแบบขั้นตอน (Stepwise) ทั้งนี้ก่อนการวิเคราะห์สถิติถดถอยพหุ ผู้วิจัยได้ผ่านการทดสอบข้อตั้งถ่วงเบื้องต้น (Assumption) (Hair, Black, Babin, & Anderson, 2019) ของสถิติที่ใช้ ดังนี้
 - 3.1 การมีข้อมูลลักษณะการแจกแจงเป็นโค้งปกติ (Normality) และตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์เชิงเส้น (Linearity) โดยพิจารณาจากกราฟ Normal Probability Plot พบว่าข้อมูลส่วนใหญ่จะอยู่รอบ ๆ เส้นตรง ดังนั้นสรุปได้ว่า ลักษณะของข้อมูลมีการแจกแจงแบบปกติ
 - 3.2 ทดสอบความแปรปรวนของค่าความคลาดเคลื่อนคงที่ต้องมีความเป็นเอกภาพ (Homoscedasticity) และข้อมูลไม่มี Outliers โดยพิจารณาจากกราฟ Scatter Plot พบว่ามีการกระจายของจุดห่างจากเส้นตรงอย่างสมมาตร และอยู่ระหว่าง ± 3
 - 3.3 ตัวแปรอิสระแต่ละตัวไม่มีความสัมพันธ์พหุร่วมเชิงเส้นสูง (Multicollinearity) โดยพิจารณาจากค่า Tolerance ระหว่าง .586-.721 และค่า VIF ระหว่าง 1.387 – 1.978
 - 3.4 ไม่เกิดปัญหาความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์ (Autocorrelation) โดยพิจารณาจากค่า Durbin-Watson เท่ากับ 2.115

จริยธรรมวิจัย

โครงการวิจัยฯ ได้รับการอนุมัติคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมาอนุมัติ เลขที่ COA 015/2564 ลงวันที่ 6 ตุลาคม 2564

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไป

ตาราง 1 จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามลักษณะข้อมูลทั่วไป

รายการ	จำนวน (n=130)	ร้อยละ
อายุ (ปี)		
13	31	23.80
14	21	16.20
15	28	21.50
16	20	15.40
17	18	13.80
18	12	9.20
ระดับการศึกษา		
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	22	16.90
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	23	17.70
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	22	16.90
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	21	16.20
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	21	16.20
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	21	16.20
อาชีพผู้ปกครอง		
ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ	42	32.30
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	39	30.00
พนักงานบริษัท/โรงงาน	22	16.90
รับจ้าง	10	7.70
ไม่มีอาชีพ/ว่างงาน	9	6.90
เกษตรกร (ทำไร่/นา/สวน/เลี้ยงสัตว์/ประมง)	4	3.10
อื่น ๆ	4	3.10
รายได้ของครอบครัว/เดือน		
1-10,000 บาท	15	11.50
10,001-20,000 บาท	27	20.80
20,001-30,000 บาท	30	23.10
30,001-40,000 บาท	20	15.40
40,001-50,000 บาท	19	14.60
50,001 บาทขึ้นไป	19	14.60
รายได้ครอบครัวเพียงพอหรือไม่		
เพียงพอ	103	79.20
ไม่เพียงพอ	27	20.80
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
3 คน	26	20.00
4 คน	57	43.80
5 คน	32	26.40
6 คน	12	9.20
7 คน ขึ้นไป	3	2.30

รายการ	จำนวน (n=130)	ร้อยละ
สถานภาพของบิดามารดา		
อยู่ด้วยกัน	95	73.10
หย่าร้าง	22	16.90
เป็นหม้าย (บิดา/มารดา เสียชีวิต)	5	3.80
แยกกันอยู่	8	6.20
บุคคลที่พักอาศัยอยู่ด้วยในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ที่กำลังระบาด		
ในเดือน เมษายน 2564 – กุมภาพันธ์ 2565		
บิดามารดาและพี่น้อง (ครอบครัวเล็ก)	88	67.70
บิดามารดาพี่น้องและญาติ (ครอบครัวใหญ่)	24	18.50
ปู่ย่า ตายาย หรือญาติ	14	10.80
บิดาหรือมารดา และครอบครัวหรือครอบครัวใหม่ของบิดาหรือมารดา	4	3.10
สมาชิกในครอบครัวมีการดื่มสุรา หรือใช้สารเสพติด		
มี	46	35.40
ไม่มี	84	64.60
สมาชิกในครอบครัวมีโรคประจำตัวหรือไม่		
มี	55	42.30
ไม่มี	75	57.70

จากตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมการวิจัยตอบแบบสอบถามครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน 130 คน เป็นเพศหญิงทั้งหมด ส่วนใหญ่อายุเฉลี่ย 15.10 ปี รายได้ของครอบครัวเฉลี่ย 37,354 บาท/เดือน ซึ่งมากกว่ารายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนทั่วราชอาณาจักรไทยเฉลี่ย 27,352 บาท/เดือน และรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน จังหวัดนครราชสีมาที่มีค่าเฉลี่ย 24,779 บาท/เดือน (National Statistical Office, 2021) อาชีพผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นข้าราชการ/พนักงานของรัฐ ร้อยละ 31.50 ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คน ร้อยละ 43.80 สถานภาพของบิดามารดาส่วนใหญ่อยู่ด้วยกัน ร้อยละ 73.10 บุคคลที่พักอาศัยอยู่ด้วยในช่วงสถานการณ์โควิด-19 ที่ระบาดระลอก 3 ในช่วงเดือนเมษายน 2564 – กุมภาพันธ์ 2565 ส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับบิดามารดาและพี่น้อง (ครอบครัวเล็ก) ร้อยละ 67.70 ส่วนใหญ่สมาชิกในครอบครัวไม่มีการดื่มสุราหรือใช้สารเสพติด ร้อยละ 64.40 และไม่มีโรคประจำตัว ร้อยละ 57.70

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อม ด้านค่านิยม และด้านเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อความรุนแรงในครอบครัวในสถานการณ์โควิด-19

ปัจจัย	M	SD	แปลผล
ด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว	3.07	0.42	ปานกลาง
ด้านสภาพแวดล้อม	2.25	0.57	น้อย
ด้านค่านิยม	3.09	0.57	ปานกลาง
ด้านเศรษฐกิจ	2.87	0.46	ปานกลาง

จากตาราง 2 พบว่าปัจจัยที่ก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัวด้านค่านิยมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M=3.09$, $SD=0.57$) อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ($M=3.07$, $SD=0.42$) อยู่ในระดับปานกลาง ด้านเศรษฐกิจ ($M=2.87$, $SD=0.46$) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสภาพแวดล้อม ($M=2.25$, $SD=0.57$) อยู่ในระดับน้อย

3. รูปแบบความรุนแรงในครอบครัว

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกตามรูปแบบความรุนแรงในครอบครัวด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านเพศ และด้านการทอดทิ้ง/ปล่อยปละละเลย

ความรุนแรง	M	SD	แปลผล
ด้านร่างกาย	1.39	0.78	น้อยที่สุด
ด้านจิตใจ	2.55	1.05	น้อย
ด้านเพศ	1.16	0.38	น้อยที่สุด
ด้านการทอดทิ้ง/ปล่อยปละละเลย	1.80	0.75	น้อยที่สุด

จากตาราง 3 พบว่าความรุนแรงด้านจิตใจมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($M=2.55$, $SD=1.05$) อยู่ในระดับการเกิดขึ้นน้อย ส่วนด้านการทอดทิ้ง/ปล่อยปละละเลย ($M=1.80$, $SD=0.75$) ด้านร่างกาย ($M=1.39$, $SD=0.78$) และด้านเพศ ($M=1.16$, $SD=0.38$) อยู่ในระดับการเกิดขึ้นน้อยที่สุด

4. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19

ตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เพียร์สันระหว่างปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว ด้านสภาพแวดล้อม ด้านค่านิยมและด้านเศรษฐกิจกับความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19

ตัวแปร	ความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19	
	r	p-value
ด้านการทำหน้าที่ของครอบครัว	-.695**	<.001
ด้านสภาพแวดล้อม	-.212**	.008
ด้านค่านิยม	-.042	.318
ด้านเศรษฐกิจ	-.037	.338

ตาราง 5 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย (Regression Coefficients) ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (Beta) ของปัจจัยที่สามารถอธิบายความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19 (Y) โดยวิธีการวิเคราะห์แบบเป็นขั้นตอน (Stepwise)

ปัจจัยทำนาย	B	SE	Beta	t	p-value
ค่าคงที่	62.646	3.384		18.510	<.001
การทำหน้าที่ของครอบครัว	-1.281	.117	-.695	-10.922	<.001

$R = .695$ $R^2 = .482$ $adj.R^2 = .478$ $F = 119.288$ $SE_{est} = 6.297$ $p - value < .001$

จากตาราง 4 ปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัวมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19 ในระดับมาก ($r = -.695$, $p - value = < .001$) ด้านสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ .01 ตามลำดับ ($r = -.212$, $p - value = .008$) ส่วนด้านค่านิยม ($r = -.042$, $p - value = .318$) และด้านเศรษฐกิจ ($r = -.037$, $p - value = .338$) ไม่มีความสัมพันธ์ โดยปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19 คือการทำหน้าที่ของครอบครัว ($Beta = -.695$) มีอิทธิพลต่อความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19 โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 47.80 ($adj.R^2 = .478$, $p - value < .001$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (ตาราง 5) สามารถเขียนเป็นสมการทำนายได้ดังนี้

คะแนนดิบ

ความรุนแรงในครอบครัว = $62.646 - 1.281$ (การทำหน้าที่ของครอบครัว)

คะแนนมาตรฐาน

ความรุนแรงในครอบครัว = -1.281 (การทำหน้าที่ของครอบครัว)

อภิปรายผล

1. ความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19 ผลการวิจัยพบว่า ครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างมีการใช้รูปแบบความรุนแรงด้านจิตใจมากที่สุด ($M=2.55$, $SD=1.05$) สอดคล้องกับ Sanprasit, Boonprakob, Kongsakon, & Intarakamhang (2011) ที่มีการศึกษาความรุนแรงของครอบครัวในชุมชนจังหวัดปทุมธานี พบว่าครอบครัวมีการใช้ความรุนแรง ด้านวาจามากที่สุด ได้แก่ การด่าว่าด้วยถ้อยคำหยาบคาย การข่มขู่ การเรียกขานด้วยคำที่ไม่เหมาะสม การทำให้เกิดความกลัว ทำให้รู้สึกว่าเป็นคนไร้ค่า จำกัดในสิ่งที่จำเป็นแก่ความเป็นอยู่หรือทอดทิ้ง ซึ่งปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาที่พบมากในแต่ละปีและมีสถิติสูงขึ้น แต่เมื่อทุกคนต้องเผชิญกับวิกฤตของโรคโควิด-19 ซึ่งเป็นเหตุจำเป็นที่ทำให้รัฐบาลต้องออกมาตรการให้ทุกคนอยู่บ้านเพื่อป้องกันการติดเชื้อและแพร่ระบาดของโรค บุคคลในครอบครัวต้องอยู่รวมกันเป็นระยะเวลาหลายวัน ย่อมส่งผลต่อปัญหาความรุนแรงต่อกันอย่างหลีกเลี่ยงได้ยาก โดยมีปัจจัยหนุนเสริม เช่น ปัญหาความเครียดสะสมจากภาวะเศรษฐกิจที่ตกต่ำ การขาดรายได้ การถูกเลิกจ้าง การถูกลด ค่าตอบแทน รวมทั้งยังมีการใช้สิ่งกระตุ้นเพื่อระบายความเครียด จำพวกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือยาเสพติดมากขึ้น ซึ่งยิ่งเพิ่ม โอกาสในการใช้ความรุนแรงต่อกันอีกเท่าตัว (Office of the National Human Rights Commission of Thailand, 2020)

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19 คือ การทำหน้าที่ของครอบครัว โดยสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 47.80 ($adj.R^2 = .478$, $p < .001$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สามารถอธิบายได้ว่าการทำหน้าที่ของครอบครัวเป็นบริบทแวดล้อมที่สำคัญที่ส่งผลต่อความรุนแรงในครอบครัววัยรุ่นในช่วงสถานการณ์โควิด-19 สอดคล้องกับทฤษฎีชีวนิเวศวิทยา (Bioecological Model of Human Development) ของ Bronfenbrenner (2005) โดยผู้วิจัยได้เปรียบระบบเล็ก คือการทำหน้าที่ของครอบครัว ซึ่งจะอยู่ใกล้ชิดกับวัยรุ่นมากที่สุด การทำหน้าที่ของครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญ หากมีการเปลี่ยนแปลงมากก็จะส่งผลต่อวัยรุ่นมาก โดยผู้วิจัยได้ให้ความหมายการทำหน้าที่ของครอบครัวคือ ความสัมพันธ์ในครอบครัว ลักษณะการเลี้ยงดูบุตร หากครอบครัวมีความสัมพันธ์ในครอบครัวที่ดี มีการพูดคุยสื่อสารที่ดี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ครอบครัวจะมีความรักใคร่กลมเกลียว เกิดความมั่นคงทางจิตใจ ไม่ทะเลาะกันในครอบครัว แต่หากความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ดี สมาชิกในครอบครัวบกพร่องไม่กระทำตามบทบาทหน้าที่ของตน บิดามารดาที่ขาดทักษะในการสร้างสัมพันธ์ภาพกับบุตรจะนำมาซึ่งความรุนแรงในครอบครัวได้ (Chaffin, Silovsky, Funderburk, Valle, Brestan, Balachova et al., 2004) สอดคล้องกับการศึกษาของ Wacharasin, Sriprasan, Chivanon, & Khamngoen (2020) พบว่าความสัมพันธ์ในครอบครัวมีความสัมพันธ์ทางลบในระดับต่ำกับความรุนแรงในครอบครัว และหากครอบครัวเลี้ยงแบบเข้มงวดมากเกินไปจะทำให้เด็กมีการปรับตัวที่ลำบาก เนื่องจากไม่มีโอกาสต่อรองหรือเปลี่ยนแปลงกฎให้เหมาะสมกับสถานการณ์อาจจะนำไปสู่การขัดแย้งในครอบครัว

ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความรุนแรงในครอบครัวของวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.212$, $p < .01$) อภิปรายได้ว่า การที่สภาพแวดล้อมเปลี่ยนไปจากเดิมเนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 จะส่งผลต่อตัววัยรุ่น ผู้วิจัยได้เปรียบระบบนิเวศหมายถึงสถานการณ์โควิด-19 ที่เกิดขึ้นแล้วมากระทบกับทุกระบบ และส่งผลต่อวัยรุ่นซึ่งเป็นศูนย์กลาง เนื่องจากสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปและจากมาตรการของรัฐ การอยู่บ้านหยุดเชื้อเพื่อชาติ ทำให้สมาชิกในครอบครัวถูกจำกัดการใช้ชีวิต โดยแต่เดิมเด็กวัยรุ่นจะได้ออกไปใช้ชีวิตนอกบ้าน ไปเรียนที่โรงเรียน มีกิจกรรมและปฏิสัมพันธ์ร่วมกับบุคคลอื่น แต่เนื่องจากสถานการณ์โควิดส่งผลให้วัยรุ่นต้องเรียนออนไลน์อยู่บ้าน ทำให้สมาชิกในครอบครัวเกิดการกระทบกระทั่งกันและเกิดความขัดแย้งภายใน

ครอบครัวได้ง่ายซึ่งจะนำไปสู่การเกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัวได้ นอกจากนี้พบว่าสมาชิกในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมดื่มสุราหรือใช้สารเสพติด คิดเป็นร้อยละ 35.40 สอดคล้องกับ Senglem, Nintachan, & Piaseu (2011) ที่ศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีการใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ มีอัตราการเกิดความรุนแรงในครอบครัวได้มากกว่ากลุ่มที่ไม่มีการใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อาจเนื่องมาจากเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์นั้นเป็นสารที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท เมื่อมีการใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาก ๆ จะเกิดอาการทางจิต สติสัมปชัญญะและการตัดสินใจผิดพลาด ขาดความยับยั้งชั่งใจ แสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวออกมา ทำให้เกิดความขัดแย้งและเป็นความรุนแรงในครอบครัวได้

การนำผลวิจัยไปใช้

1. โรงเรียน/คุณครูประจำชั้น ทราบระดับความรุนแรงและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเกิดความรุนแรงในครอบครัวของเด็กวัยรุ่นในสถานการณ์โควิด-19 และสามารถนำไปสู่การเฝ้าระวัง รวมถึงให้การช่วยเหลืออย่างเหมาะสมต่อไป
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง/สังคม เฝ้าระวัง/สอดส่อง/ส่งเสริมครอบครัวไม่ให้กระทำความรุนแรงด้านจิตใจกับเด็กวัยรุ่น เช่น ไม่พูดเปรียบเทียบกับบุตรหลานกับเด็กอื่น รับฟังเด็กให้มากขึ้น ไม่ดุด่าตีสอน นอกจากนี้ควรสนับสนุนการทำหน้าที่ของครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการสื่อสารทั้งโดยใช้คำพูดและไม่ใช้คำพูดที่เหมาะสม บทบาทของครอบครัวในการจัดสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพแวดล้อมตัวบุคคล เมื่ออยู่ด้วยแล้วสบายใจอบอุ่น กล้าพูด กล้าแสดงออก กล้าแสดงความคิดเห็น
3. บุคลากรทางสุขภาพที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็กวัยรุ่นและครอบครัว ควรประเมินปัจจัยด้านการทำหน้าที่ของครอบครัวและด้านสภาพแวดล้อมก่อนออกแบบการป้องกัน หรือลดความรุนแรงในครอบครัวของเด็กวัยรุ่นร่วมกับทางโรงเรียน โดยเน้นเฝ้าระวังเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงในครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ในครอบครัวและสภาพแวดล้อมที่ไม่ดี

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มากขึ้นและหลากหลาย เช่น ศึกษาทั้งเพศชายและหญิง
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มเติมจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เพื่อแสดงให้เห็นว่ายังมีอีกหลายปัจจัยที่ก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว
3. ควรมีการศึกษาระยะยาว เพื่อติดตามลักษณะความรุนแรงในครอบครัวของเด็กวัยรุ่น เพื่อที่จะได้มีแนวทางในการป้องกันและสามารถลดความรุนแรงที่จะเกิดขึ้น อีกทั้งยังช่วยให้พยาบาลหรือบุคลากรทางสุขภาพสามารถออกแบบการดูแลที่เหมาะสมในการป้องกันความรุนแรงในครอบครัว

References

- Best, J. W. (1977). *Research in Education*. 3rd ed. New Jersey: Prentice Hall.
- Bronfenbrenner, U. (2005). *Making Human Beings Human: Bioecological Perspectives on Human Development*. Thousand Oaks, California: Sage.
- Chaffin, M., Silovsky, J. F., Funderburk, B., Valle, L. A., Brestan, E. V., Balachova, et al. (2004). Parent-Child Interaction Therapy with Physically Abusive Parents: Efficacy for Reducing Future abuse Reports. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 72: 500-510.
- Child Welfare Information Gateway. (2013). *Definitions of Domestic Violence*. Washington, DC: U.S. Department of Health and Human Services, Children's Bureau.

- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences*. 2nd ed. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- Department of Disease Control: Division of Communicable Diseases. (2023). *Guidelines for Monitoring and Control Covid-19 for Medical and Public Health Personnel*. Retrieved March 29, 2023 from https://ddc.moph.go.th/uploads/publish/11509202106_10033910.pdf. (in Thai).
- Department of Health. (2021). *Summary of Global Statistics Reports of COVID-19*. Retrieved July 25, 2021 from <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/situation.php>. (in Thai).
- Doungsuwan, N., Kaewkabthong, H., Thankan, W., Saesa, N. & Jehtae, H. (2022). Children and Domestic Violence. *Journal of Social Work*, 30(1), 178-216.
- Hair, F.J., Black, C.W., Babin, J.B. & Anderson, E.R. (2019). *Multivariate Data Analysis* 7th ed. New Jersey: Pearson Education.
- Ministry of Social Development and Human Security. (2013). *The Results of the Survey on the Situation of Violence in 76 Provinces in 2013*. Retrieved October 5, 2017, from https://www.m-society.go.th/article_attach/11400/15717.pdf. (in Thai)
- National Statistical Office. (2021). *8 Statistics of household income and expenses*. Retrieved October 25, 2021 from <http://statbbi.nso.go.th/staticreport/page/sector/th/08.aspx>. (in Thai).
- Office of the National Human Rights Commission of Thailand. (2020). Family violence is a silent threat in the crisis of COVID-19. *Perspectives on rights*, 19(4), 1-8. Retrieved July 15, 2022 from <http://www.nhrc.or.th/getattachment/774d6a06-4348-414b-ba9c-f03b984aa4e2/.aspx>.
- Office of the Permanent Secretary for Ministry of Social Development and Human Security. (2015). *Network Operations Manual for Surveillance and Warning of the Risk of Domestic Violence*. Bangkok: Department of Social Development and Welfare. (in Thai).
- Polit, D. E. & Beck, C. T. (2004). *Nursing Research: Principles and Methods*. 7th Edition, Lippincott Williams & Young, Philadelphia.
- Royal Thai Government Gazette. (2007). *The Act on the Protection of Victims of Domestic Violence*. Retrieved January 3, 2017, from www.thailawforum.com > Thailand Laws Database. (in Thai)
- Sanitlou, N., Sartphet, W. & Naphaarrak, Y. (2019). Sample Size Calculation Using G*Power Program. *Journal of Suvarnabhumi Institute of Technology*, 5(1), 496-507. (in Thai).
- Sanprasit, Y., Boonprakob, P., Kongsakon, R. & Intarakamhang, U. (2011). Domestic Violence Prevention Model with Participatory Action of Families and Community: A Case Study of a Community in Pathumthani Province. *Journal of Behavioral Science*, 17(2), 19-36. (in Thai).
- Senglem, A., Nintachan, P. & Piaseu, N. (2011). A synthesis of research on factors related to Domestic violence among women in Thai society. *The Journal of Psychiatric Nursing and Mental Health*, 25(3), 38-55. (in Thai).
- Wacharasin, C., Sriprasan C., Chivanon, N. & Khamngoen, R. (2020). Factors Related to Violence in Families with School Age Children. *The Southern College Network Journal of Nursing and Public Health*, 5(2), 189-200. (in Thai).